

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ. Δ/ση : Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας : 101 10 - Αθήνα
TELEFAX : 210 5203872
Πληροφορίες: Φίλιππος Κωνσταντίνου
Τηλέφωνο : 2131516116
E-MAIL : ypertns@ypakp.gr

Αθήνα, 19.03.2018
Αριθ. Πρωτ.: 202

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΘΕΜΑ: «Σχετικά με την παροχή στήριξης σε άστεγους πολίτες»
ΣΧΕΤ.: Η με αρ. πρωτ.: 3861/28-02-18 Ερώτηση.

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Η. Παναγιώταρο, σας γνωρίζουμε το νομοθετικό πλαίσιο για την έλλειψη στέγης, καθώς και τις δράσεις που έχουν αναπτυχθεί ή σχεδιάζονται από το Υπουργείο μας για την καταπολέμησή της. Οι παρακάτω δράσεις επιχειρούν να καλύψουν ένα ευρύ φάσμα αναγκών αστέγων πολιτών ή πολιτών βρίσκονται σε κίνδυνο έλλειψης στέγης και περιλαμβάνουν:

Α. Νομική κατοχύρωση των αστέγων ως ευπαθούς κοινωνικής ομάδας.

Β. Δράσεις πρόληψης της αστεγίας μέσω επιδότησης ενοικίου.

Γ. Δράσεις παρέμβασης στην κρίση μέσω λειτουργίας Υπνωτηρίων, Ανοικτών Κέντρων Ημέρας Αστέγων, Ξενώνων Μεταβατικής Φιλοξενίας.

Δ. Δράσεις άμεσης μετάβασης αστέγων σε αυτόνομες μορφές διαβίωσης και προώθηση στην απασχόληση.

Ε. Δράσεις καταγραφής του πληθυσμού των αστέγων.

ΣΤ. Δράσεις ενίσχυσης νοικοκυριών που διαβιούν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας.

Ειδικότερα:

Α. Με το άρθρο 29 του νόμου 4052/2012 (ΦΕΚ 41 τ. Α'), όπως τροποποιήθηκε με την υποπαράγραφο Α.2. του Ν.4254/2014 (ΦΕΚ 85 τ. Α') θεσπίστηκε ο ορισμός των αστέγων ως ευπαθούς κοινωνικής ομάδας στην οποία παρέχεται κοινωνική προστασία. Συγκεκριμένα ορίζονται τα ακόλουθα:

«1. Αναγνωρίζονται οι άστεγοι ως ευπαθής κοινωνική ομάδα, στην οποία παρέχεται κοινωνική προστασία. Ως άστεγοι ορίζονται όλα τα άτομα που διαμένουν νόμιμα στη χώρα, τα οποία στερούνται πρόσβασης ή έχουν επισφαλή πρόσβαση σε επαρκή ιδιόκτητη, ενοικιαζόμενη ή παραχωρημένη κατοικία που πληροί τις αναγκαίες τεχνικές προδιαγραφές και διαθέτει τις βασικές υπηρεσίες ύδρευσης και ηλεκτροδότησης. 2. Στους αστέγους περιλαμβάνονται ιδίως αυτοί που διαβιούν στο δρόμο, σε ξενώνες, αυτοί που φιλοξενούνται από ανάγκη προσωρινά σε ιδρύματα ή άλλες κλειστές δομές, καθώς και αυτοί που διαβιούν σε ακατάλληλα καταλύματα. 3. Με αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και του εκάστοτε συναρμόδιου Υπουργού, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις υλοποίησης προγραμμάτων για άστεγους, η έκταση και ο χρόνος παροχής κοινωνικής προστασίας. Με όμοιες αποφάσεις καθορίζεται το πλαίσιο προδιαγραφών λειτουργίας Κέντρων Ημέρας Αστέγων, Κοινωνικών Ξενώνων ή άλλων δομών και ειδικότερα οι φορείς υλοποίησης, η στελέχωση, οι κτιριακές προδιαγραφές, η διαδικασία αδειοδότησης και ελέγχου, οι φορείς καταγραφής αστέγων και λοιπά θέματα εφαρμογής της παρούσας».

Βάσει της ανωτέρω διάταξης έχει εκδοθεί και η υπ'αρ. Δ23/οικ.19061–1457/2016 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 1336 τ. Β') «Καθορισμός πλαισίου ελάχιστων προδιαγραφών για Δομές Παροχής Υπηρεσιών σε Αστέγους», με την οποία ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις λειτουργίας Υπνωτηρίων,

Ανοικτών Κέντρων Ημέρας Αστέγων, Ξενώνων Μεταβατικής Φιλοξενίας και Υποστηριζόμενων Διαμερισμάτων για αστέγους.

Β. Με το άρθρο 3 του Ν.4472/2017 (ΦΕΚ 74 τ.Α΄) προβλέπεται η θέσπιση επιδόματος στέγασης για έως και εξακόσιες χιλιάδες (600.000) νοικοκυριά που διαμένουν σε μισθωμένη κατοικία ή επιβαρύνονται με το κόστος εξυπηρέτησης στεγαστικού δανείου πρώτης κατοικίας. Για τον καθορισμό των νοικοκυριών εφαρμόζονται οι περιπτώσεις α΄ και β΄ της παρ. 2 του άρθρου 235 του ν. 4389/2016 (Α΄ 94). 2.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Εσωτερικών, που εκδίδεται κατόπιν της έκδοσης της απόφασης της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 15, ρυθμίζονται: α) το ατομικό εισοδηματικό όριο για τη χορήγηση του επιδόματος, το οποίο δεν μπορεί να ξεπερνά τα εννιά χιλιάδες εξακόσια (9.600) ευρώ, τα περιουσιακά κριτήρια και κάθε άλλη προϋπόθεση που πρέπει να πληρούν οι δικαιούχοι, β) το ακριβές ποσό του επιδόματος και το ανώτατο ύψος αυτού, γ) άλλες προϋποθέσεις, τα αναγκαία δικαιολογητικά και το αρμόδιο όργανο που απονέμει το επίδομα, δ) η διαδικασία, ο τρόπος και ο χρόνος χορήγησης του επιδόματος και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Οι δαπάνες για τη χορήγηση του επιδόματος καλύπτονται από πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης συνολικού ύψους έως και εξακοσίων εκατομμυρίων (600.000.000) ευρώ κατ΄ έτος.

Σύμφωνα με το άρθρο 15 του ίδιου νόμου, η έναρξη εφαρμογής του ανωτέρω μέτρου προβλέπεται για την 01-01-2019.

Γ. Συνεχίστηκε η λειτουργία Ανοικτών Κέντρων Ημέρας και Υπνωτηρίων Αστέγων στο πλαίσιο των Δομών Άμεσης Αντιμετώπισης της Φτώχειας από πόρους του εθνικού σκέλους του ΠΔΕ από 01-10-2015 έως και 28-02-2017, σύμφωνα με με το άρθρο 55 του Ν.4449/2016 (ΦΕΚ 7 τ.Α΄) και σε συνεργασία με φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης και της

κοινωνίας των πολιτών. Η συνέχιση της λειτουργίας τους εντάσσεται στη νέα προγραμματική περίοδο του ΕΣΠΑ.

Επιπλέον, λειτουργούν στην Αθήνα 3 Κοινωνικοί Ξενώνες Αστέγων χρηματοδοτούμενοι και εποπτευόμενοι από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης, πλέον των δράσεων που αναπτύσσονται από τους Δήμους και την κοινωνία των πολιτών. Στο πλαίσιο της αρμοδιότητας των Δήμων για την προστασία αστέγων, ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται για την προσωρινή στέγασή τους κατά τις ημέρες που επικρατούν δυσμενείς καιρικές συνθήκες.

Δ. Στο πλαίσιο των δράσεων στέγασης, σίτισης και κοινωνικής φροντίδας αστέγων του άρθρου 29 του Ν.4052/2012, κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 παρ.Α.2 του Ν. 4254/2014 (ΦΕΚ 85 τ. Α') και της υπ'αρ. Δ28/οικ. 31354/2352/15-09-2014 πρόσκλησης (ΑΔΑ: 6ΒΝΛΛ-ΣΨΚ), υλοποιείται από το 2015 το πρόγραμμα «Στέγαση και Επανεένταξη» σε συνεργασία με φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης και της κοινωνίας των πολιτών. Στόχοι του προγράμματος είναι:

α. Η άμεση μετάβαση αστέγων πολιτών σε αυτόνομες μορφές διαβίωσης μέσω της παροχής υπηρεσιών στέγασης και κοινωνικής φροντίδας (επιδότηση ενοικίου, κάλυψη βασικών δαπανών διαβίωσης και ψυχοκοινωνική στήριξη).

β. Η επανεένταξη στον κοινωνικό ιστό μέσω της προώθησης στην απασχόληση (επιδότηση μισθωτής εργασίας ή έναρξης επιχείρησης).

Η υλοποίηση του προγράμματος παρατάθηκε έως και την 28-02-2019, σύμφωνα με το άρθρο 64 του Ν.4520/2018 (ΦΕΚ 30 τ.Α').

Για το έτος 2018 σχεδιάζεται η υλοποίηση του νέου προγράμματος, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στην υπ' αρ. οικ. 60134/786 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 4545 τ. Β') με τίτλο «Στέγαση και Εργασία για τους αστέγους».

Ε. Στο πλαίσιο των προβλέψεων του άρθρου 29 του Ν.4052/2012, ξεκίνησε η υλοποίηση του έργου «Δημιουργία Εργαλείων και Ορισμός Διαδικασιών για την Καταγραφή των Αστέγων», το οποίο περιλαμβάνει:

1. Ορισμό διαδικασιών και δημιουργία εργαλείων καταγραφής και παρακολούθησης των αστέγων σύμφωνα με διεθνείς μεθοδολογίες.

2. Πιλοτική απογραφή των ατόμων που διαβιούν στο δρόμο και σε δομές για αστέγους σε ορισμένη χρονική στιγμή με ενεργοποίηση των εμπλεκόμενων φορέων.

3. Ορισμό του τρόπου διαχείρισης στεγαστικών αιτημάτων με χρήση πληροφοριακών εργαλείων δικτύωσης των δομών παροχής υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας σε αστέγους.

ΣΤ. Στο πλαίσιο της πολιτικής καταπολέμησης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού εφαρμόζεται από 01-02-2017 δυνάμει του άρθρου 235 του Ν.4389/2016 (ΦΕΚ 94 τ. Α'), όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 22 του Ν.4445/2016 (ΦΕΚ 236 τ. Α') και της υπ'αρ.Γ.Δ.5οικ.2961-10 ΚΥΑ (ΦΕΚ 128 τ. Β') το πρόγραμμα Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης. Το πρόγραμμα απευθύνεται σε νοικοκυριά που διαβιούν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας και βασίζεται σε τρεις πυλώνες:

- α)** την εισοδηματική ενίσχυση,
- β)** τη διασύνδεση με υπηρεσίες κοινωνικής ένταξης, και
- γ)** τη διασύνδεση με υπηρεσίες ενεργοποίησης που στοχεύουν στην ένταξη ή επανένταξη των δικαιούχων στην αγορά εργασίας και στην εκπαίδευση.

Ζ. Αναφορικά, τέλος, με την πρόσβαση σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, με το άρθρο 33 του Ν.4368/2016 (ΦΕΚ 21 τ.Α') και την υπ' αρ. Α3(γ)/ΓΠ/οικ.25132 Κ.Υ.Α. (ΦΕΚ 908 τ.Β') «Ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της πρόσβασης των ανασφάλιστων στο Δημόσιο Σύστημα Υγείας», προβλέφθηκε η δωρεάν ισότιμη πρόσβαση όλων των ανασφαλιστών πολιτών για ιατρική περίθαλψη στο Ε.Σ.Υ., καθώς και η πρόσβασή τους σε φαρμακευτική περίθαλψη με τους όρους που ισχύουν για τους ασφαλισμένους πολίτες.

Επιπλέον, προβλέπεται η δυνατότητα απαλλαγής από την επιβολή συμμετοχής στη φαρμακευτική δαπάνη για οικονομικά αδύναμους και άλλες ευάλωτες κατηγορίες ανασφαλιστών πολιτών. Στο ανωτέρω πλαίσιο, οι αρμόδιες Υπηρεσίες Πρόνοιας των Δήμων υποστηρίζουν την

υλοποίηση του προγράμματος με τη διαδικασία έκδοσης αποφάσεων παροχής δωρεάν φαρμακευτικής περίθαλψης και καταχώρησής τους στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Ανασφαλίστων.

Κατά τα λοιπά αρμόδιο να απαντήσει είναι το συνεργωτώμενο Υπουργείο Εσωτερικών

Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Θ. ΦΩΤΙΟΥ